

Maakbaar

'Gefeliciteerd!' zeg ik tegen Ibrahim. Geen reactie. Op de dag dat hij op mijn spreekuur komt met krentenbaard, is hij toevallig ook 6 geworden. 'Feest vandaag?' De rood-gele mond blijft gesloten. 'Wat wil je voor je verjaardag hebben?', probeer ik het gesprek alsnog op gang te helpen. Ibrahim: 'Ik wil altijd 6 blijven!'

Om kinderen die niet ouder willen worden, kunnen wij, volwassenen, hartelijk lachen. Maar in onze eigen pogingen om zo lang mogelijk jong te blijven, zijn we meestal vrij serieus. Immers, zo lang je jong en vitaal bent, hoor je er (nog) bij.

Misschien denkt u wel: wat zwetst die jonge snotneus nou over ouder worden? Althans, ik hoop dat sommigen van jullie dat denken... Ik bedoel maar te zeggen: iedereen (ik) wil graag oud worden, maar niemand wil oud zijn.

Misschien is dit een gevolg van ons maakbaarheidsdenken: het leven is te managen, en dus ook het ouder worden. Met extra geld, mankracht en hulpmiddelen houden we onszelf mooi en vitaal. Inmiddels lopen we echter aan tegen de grenzen van dit ideaal, ook in de zorg. Onder andere daarom voerde de overheid in 2015 de Wet Langdurige Zorg (WLZ) in: minder kosten, minder residentiële zorg en... meer zelfredzaamheid. De ironie: het ene maakbaarheidsideaal tackelen met een nieuwe variant ervan!

Grol et al. onderzochten de dagelijkse gevolgen van de WLZ voor de huisarts en conclu-

deren dat de beleidsdoelen van de overheid gedeeltelijk zijn gerealiseerd, maar met grote lokale variatie. Afstemming op de lokale context, de ondersteuning van de huisartsenpraktijk en de samenwerking kunnen beter. Dat begrijp ik wel: bij zo'n grote zorgverandering zijn er veel complexe factoren die het 'maakproces' bemoeilijken.

Toch, sturing geven kan niet zonder enig maakbaarheidsdenken. Maar wellicht zou dit bij complexe problemen in de zorg met wat minder hoge verwachtingen gepaard moeten gaan. En zou je als individu wat minder gericht moeten zijn op de zogenaamd positieve kanten (gezondheid en vitaliteit) en wat meer voorbereid zijn op en bereid zijn tot het accepteren van de 'negatieve' (ziekte en aftakeling).

Over ouderdom gesproken: het NHG bestaat dit jaar 65 jaar en voor u ligt uitgave 1 van de 65e jaargang H&W. Best oud, maar – naar ik hoop – nog steeds jong van geest.

Laten we deze mooie leeftijd vieren. En laten we ook de komende jaren blijven publiceren over het 'maken' van goede zorg. Onder andere voor Ibrahim, die toch echt ouder zal worden.

Gijs Baaten, hoofdredacteur

